

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

I ante S

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

Iopis, *id est* regio Laconia, Steph.
Ioppo, *id est* *Ioppo*, Ger. *Ein Ort in Palästina am Meer*
gegenüber Haifa. Vulgo *Pomphili*. Vrbis est maxima
 Palästinae, quae (ut quidam volunt) regia fuit Cephei Andro-
 medae patris. Haec, referente Solino in Collectaneis, & Plin.
 lib. 3, fuit antiquissima omnium urbium in universa orbe, ut
 pote ante diluvium condita. Quod & ostendit saxum, quod
 vinculostrum Andromedae vestigia adhuc retinet, quam expo-
 sitam deluxit (ut ait Solinus) non ita vis rumor circumstitit. Non
 nulli verò alii non Ioppen Palästinae, sed aliam Iosiae urbem
 fuisse dicunt, ubi Andromedam marinæ deluxit fuit exposita.
 Ovid lib. 1. de Arte amandi: Periclus Andromedam dignis pot-
 tavit ab Iosia. Et Sappho ad Phaonem: Candida si non sum,
 placuit Cephelae Perico, Andromedae patris fusca colore sum.
 Sunt tamen qui credant, eam in Aethiopia Iudicia fuisse na-
 tam: circa Ioppen tamen Palästinae urbem deluxit marinæ fuisse
 expositam.
Iordanis, *id est* *Iordanis*, Ger. *Ein vortempter Fluß im Jorda-
 nienland*. Fluvius in Iudaea eximia suavitatis. Perream à re-
 liqua Iudaea dirimens, ut auctor est Plin. lib. 5. cap. 5. Oritur ad
 radices Libani duobus fontibus: alteri est nomen Ior, alteri
 Dan: qui simul iuncti Iordanis nomen efficiunt.
Ios, *id est* *Ios*, Insula est maris Myrtoi, una Sporadum, distans à Na-
 xos XIIII M. passibus qua sepultus est Homerus, oraculo iube-
 re: quonia inter ejus es lo foret: ipse verò certa matre, incerta
 esset patris. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.
Iospica, Oppidum in ora Liburnia, apud Plin. lib. 3. cap. 21. Pro-
 lemæus Iospicam appellat.
Iotapata, *id est* *Iotapata*, Ger. *ein Ort in der Insel Rhodus*. Stephano.
 Oppidum apud Iosephum lib. 7. Antiquit.
Iovianus, Pontanus, Poëta, multa scripsit tum prosa oratione,
 tum carmine.
Iovinianos, *id est* *Iovinianos*, Dicus Maximianus voluit vocari, qui
 se fortiter in Illyrico gessissent.

Iphares & Testonius, filii fuerunt Periam, quos illi uno partu
 Peridia Idæa nymphea enixa est, quam ipse Iustinus in venatio-
 ne compressit: ac postea verò in bello Troiano ab Aquilochio
 Nestoris filio sunt occisi.
Iphigenia, *id est* *Iphigenia*, & Lysippe filia, fuerunt Priami Argivo-
 rum regis, quibus alii Mieram & Euryalce addit: quae quum
 ad lunonis templum venisset, deum contumeliosis affectum,
 patri sui domum divinis templi Iunonis: vel ut alii ferunt, formam
 suam deæ pulchritudini praeferebat, à Iunone in foro-
 rem verſa fuit, ut putarent se esse vacca. Ad quas curandas
 accersitus est Melampus, cui pater regni partem, & alteram fi-
 liam, quam vellent, nuptiarum promisit. Placata igitur per suppli-
 catione, & hostias Iunone Melampus Praenidas à morbo cu-
 ravit, & Iphigeniam uxorem dedit. Haec nomine appella-
 tur etiam à Lucr. lib. 1. Iphigenia Agamemnonis filia, ex Cy-
 clemestra: Aulide quo pacto Tirysia virginis à Iphigenia
 turpavit sanguine foedè.
Iphiclus, *id est* *Iphiclus*, Ger. *ein Sohn* Suidæ, fuit Amphitryonis
 & Alcmene filius, eodem partu cum Hercule editus, Ioli
 patris: sepulcrum habet Arcadiae urbem, ut scribit Pausa-
 nias: Servius: Hercules natus est cum Iphiclo Amphitryonis
 filio: sed quum Iuno duos serpentes immisisset Herculi: Iphi-
 chus de curis revore lapsus, suo vagitu excitavit parentes: qui
 quum surrexissent, viderunt Herculem argentem manibus
 angues immittos ei novercibus odiis. Fecerunt & alii huius
 nominis.
Iphicrates, *id est* *Iphicrates*, teste Aemilio & Plutarcho, vir Atheni-
 sis non tantæ magnitudine rerum gestarum, quam disciplina
 militari nobilitatis. Hic primus omnium in spolis bello capris
 nomen suum inscripsit, quum antea civitatis nomen modo
 inscriberetur. Auctor Suidas.
Iphidamas, *id est* *Iphidamas*, teste Homero lib. 11. Iliad. Antenoris
 filius fuit, corpore lato atq; procerò, ab Agamemnone in bello
 Troiano interemptus.
Iphigenia, *id est* *Iphigenia*, Agamemnonis & Clytemnestrae filia
 fuit: de qua ita fabulantur poëtae: Quum Agamemnon in Au-
 lide cervum Dianæ ignarus occidisset, dea irata ventorum sta-
 tus amovit, ut Graeci navigare non possent. Quapropter cum
 oraculum cõsulerent, responsum est: Agamemnonio sangui-
 ne deam esse placandam. Mors igitur Vlysses Iphigeniam
 a matre abduxit, Achilli eam in praeterea simulant: quod
 iam immolanda esset, dea ejus miserata, cervam pro ea suppo-
 suit: virginem autem in Tauricam regionem tranſtulit, ubi à
 Thoante Rege ejusdem deæ sacris praefecta est, quae humano
 sanguine fieri solebant. Quò quum postea Oracles Prius agit-
 atus, & ab incolis captus venisset, jamq; esset immolanda, à
 foete agnitus & liberatus est: cuius huius non multò post, occi-
 so Thoante Rege auſogit, ablato scilicet Dianae simulachro, in

lignorum fauce abscondito, propter quod illam Valscelidem
 vocant. Tandem venerat in Italiam, & in Ancione gentile
 simulachrum locaverunt, ad fœdatis deæ insigni templo.
Iphimédia, *id est* *Iphimédia*, Ger. *ein Ort in der Insel Rhodus*.
 Vxor fuit Aletis, quae com-
 pilla à Neptuno filios geminos peperit, Otum & Ephialtem,
 qui singulis mensibus novem digitorum longitudine su-
 turæ suæ adſciebant: quumq; paucis annis in summa vapor-
 is molem creverissent, una cum cæteris gigantes adre-
 fas superos bellum moventes, Apollinis & Dianæ rebus occi-
 dit. V. fent.
Iphinoüs, *id est* *Iphinoüs*, Vnus ex Centauris, apud Ovid. 12. Metam.
 Iphis, *id est* *Iphis*, Puer fuit formæ venustate conspicuus: qui quum
 Anaxaretem puellam efficitur amaret, nec illi ejus amor re-
 sponderet, impatientia amoris vitam laqueo sinit. Quumq;
 jam ad sepulturam effertur, Anaxarete è fenestra profuſa, in
 saxum mutata est. Vide latius hanc fabulam apud Ovid. 14.
 Metam. & Fuit item Iphis, puella quaedam Cæcenis ex Pha-
 no oppido, Lygdæ & Teletusa filia, quam mater infans
 (qui, si filia sibi nasceretur, occidit eam impererat) simulachro
 educaverat. Quae ratione quòsdam annos poverit in patione
 fecisset, Lygdus tanthen puellam ei deponit. Quapropter
 inops confuſi Teletusa, huius novissimum imperatorum quae Iphi-
 naphiarum die Iphidem transformavit in marem. Vide Ovid.
 lib. 9. Metam.
Iphitus, *id est* *Iphitus*, Filius Praxionidis, sive Hæmonis, qui prius
 Olympica instituit. Iphitus item filius Euryi Oechali regis
 filius fuit, & frater loles, quem Hercules è turri praecipitavit.
 & Alius fuit Trojanus, de quo Virg. lib. 2. Aen. anhelantem
 de Iphitus & Pelias mecum.
Ipnus, *id est* *Ipnus*, quae alii Ipeam vocant, urbs Locorum Grae-
 corum, Stephanus.
Ipnus, *id est* *Ipnus*, vel Ipnosis. Parva Regio in Samo, ubi Iano-
 nis Ipnouidii templum erat, Steph.
Ipsicuri, *id est* *Ipsicuri*, populi Lugunae, Steph.

Iraphiotes, Vide ERAPHIOTES.
Irene, insula *id est* *Irene*, vide CALABRIA.
Ireſida, *id est* *Ireſida*, vicus in Tribu Acamantide Steph.
Iria Flavia, Oppidum est Caprororum, in ora Occidentali Ter-
 racoenſis Hispaniae, cujus meminit Ptolemaeus lib. 2. cap. 4.
 & Est & Iria Taurinorum oppidum, non procul à Dentonau-
 ius meminit idem Ptolemaeus lib. 3. cap. 1.
Irini, Populi erant ad Soracra montem: ita appellati ab Iphi-
 po, quo nomine Samites lupus appellant, sive quòd Iphion
 duem secuti, sedes suas deſereret, ut fessus traſit: sive quòd
 more luporum ex rapto viveret. Hæc Servius Hispanos vocat
 per aspirationem in prima syllaba.
Iris, *id est* *Iris*, Mendiculus fuit Iphicrates, afflicta pro comitibus Ptole-
 mæ, quem Vlysses domum reverſus pugno interfecit Hom. 12.
 Odyſſ. Huius paupertas abicit in proverbium, ut hominum
 eorumque inopie hoc paupertatem dicimus. Ovid. Ibis enſi-
 bicus, qui non dõ Creator erat.
Iris, *id est* *Iris*, Vrbis Thellæa, civis Irotis, Steph.

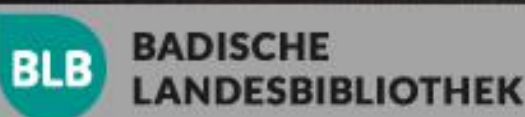
Iris, Vrbis à Babylone itinere dierum octo distans, apud quam
 est in fluvius, in Euphrate influens: quo dicitur in edificatione
 murti Babylonis submiserat: Auctor Herod. lib. 1.
Iſaci, sive ut in quibusdam exemplaribus legitur: Iſaci
 est in meridionali latere Britanniae insula: Vulgo ex Ptole-
 mæ lib. 3. cap. 3.
Iſcus, *id est* *Iſcus*, cum à diphthongo, Nomen Rhetoris poëtae &
 philoſophi, quem Philoſtratus in vita sophistarum. Aſtyon
 fuisse tradit. Cuius hoc fuit inventum, cuiusvis rei argumentum
 in dicitur contrahere compendium.
Iſander, *id est* *Iſander*, Filius fuit Belleoſphatis & Arhimenes qui
 quum esset bellum inter Lycias & Solymos, contra Solymos
 pugnavit: cecidit est.
Iſapis, *id est* *Iſapis*, pro vulgo Aſis Fluvius Flaminiae, propinquus
 Caſtella, ut Strabo lib. 5. scribit. Lucanus lib. 2. Caudum
 rapax & junctus Iſapis Hauro.
Iſta, *id est* *Iſta*, Ger. *ein Ort in der Insel Rhodus*.
 fur Granoble gentem Diderang ob die Eiaz Winters in castro
 Neban Fluvius à Allobrogi, non procul à Concedo monte
 in Rhodanum influens. Vide Plin. lib. 3. cap. 4.
Iſtaurii, *id est* *Iſtaurii*, Ger. *ein Ort in der Insel Rhodus*.
 quibus Iſtaurii vrb Caſtella nabe des dem Berg Tauri. Regni est
 Asia minoris, proxima Cilicia ad Taurum montem, quae
 Publius Servilius cognomento Iſtauricus subegit: & multas
 piratarum munitiones, quae in ora maritima erant, cepit.
 Haec Strabo libro 12, qui se Servilium vidisse scribit: Fuisse
 autem traditur fortunæ aded cecidit, ut publice sanctorum
 clarus.
Iſtauri, populi Haouriam tenentes.
Iſtaurii, Flaminiae fluvius est, qui accepto Napi, non procul à
 Caſtella

ISA ISC ISE ISI ISM ISO

Caesarea in mare Adriaticum in dicitur. Luc. lib. 2. Cestum ium- que rax & junctus isapit laura.

ISP ISR ISS IST 169

tendi. Nihil est auditor Platonis suavissimus orator & in di- vofo dicendi genere nitidus, & compositus. Omnes dicendi ve- neres fecerat est, inventione facilis, honesti studiosus, in co- positione diligens. Hic nonagesimo quarto anno aetatis eum librum composuit, qui Panathenaeus inscribitur. Centum & sex annos vixit.

Istilla, fluvius ad sinu Germaniae ortu versus. Vide VISVLA. Ithius, insula Africae, ab Afris Vdenoem dicta, à Phoenicibus. Cella Rharfath, quod interpretatur ab istonis: navi enim similis est: gentile Ithius, Stephano. Sed istis, pro malo navis aspiratur, videndum an etiam huic proprio adjicienda sit aspiratio. Istura, insula est sinus Arabici, apud Plinium lib. 6. cap. 28. Ithys, & Antiphys, Priami fuerunt filii: verum Antiphys ex Hecuba susceptus est, cum naturalis esset Ithys, ut autor est Homerus in Iliade.

I ante T.

Italia, [imela]. Ger. Statien die gewaltig groß land isthast Europa mit dem Hippolyt vnd Minotaur vmbziet. Pol. Istalia, Italia. Vng. Olasz, Oslaz.] Europae regio, prius Hesperia dicta, ab Hespero Atlantis fratre, qui à fratre ex Africa pulsus, & Hispaniae & Italiae dedit nomen. Sive (ut Macrobius inquit) ab Hespero stella, quod Occasui subiecta sit. Dicta etiam fuit Oenotria, vel à bonitate vini quod in Italia nascitur (nam Graeci vino vinu dicunt) vel ab Oenotrio Sabinorum rege. Postea Italia, ab Italo Siculo rege, qui agriculturam Italos docuit, & leges edidit, eamque partem in qua postea Turnus regnavit, à suo nomine Italiam appellavit. Virg. lib. 2. Aen. Est locus, Hesperiam Graeci cognominant dicunt: Terra antiqua, potens armis atque ubere glebae, Oenotrii colere vini, nunc fama, minores Italia dixisse, ducis de nomine, gentem. Timaeus & Varro, à bobus vocatam dixerunt: quoniam Tauri Graeca vetuli lingua, Itali vocati sunt, à quorum multitudine & pulchritudine Italia dixerunt. Latium autem & Ausonia, non totius Italiae, sed partium quarundam sunt nomina. Latium enim est ea pars Italiae, quae citeriori Tyberis ripa adjacet, ubi hodie est Roma. Ausonia vero dicta fuit Italiae regio maritima, inter eam agri Brutii partem, qua Siciliae obijcit, & Salentinis intercepta: unde etiam vicinū mare Ausonium appellatum fuit. Est autem omnis Italia in formam curvis inter Adriaticum & Tuscum mare, à jugis Alpium, dorsoque Appennini porrecta, se paulatim attollens usque ad fretum Siculū. In ultimo sui scinditur in duo cornua, quorum alterū Ionium spectat mare, alterū Siculum, in extremitate Rhegium oppidū habens. Eius longitudo, quae ab Augusta praetoria, quae in Alpino limite sita est, per Romam, Capuamque, porrigitur, usque ad oppidum Rhegium, Solino teste, decies centena & viginti milia passuum continet: latitudo vero quadringenta decem, ubi major latitudo: ubi angustior, centū triginta sex, habetque, umbilicum in agro Reatinos. Olim tamen ex latere maris superi Rubiconem fluvium pro finibus habuit. Dividitur autem in sexdecim regiones: scilicet Liguriam, Hetruriam, Latium, Campaniam, Lucaniam, Calabriam, Apuliam, Samnium sive Aprutium, Picenum, Flaminiam & Aemiliam, seu Romandiolam: Umbriam, nunc datamque septentrionem: Galliam Cisalpinam, Veneriam, nunc Marchiam Tiberinam: Iapidiam & Carniam, nunc Forum Iulium, & Istriam. Italia sic describitur à Siculo Flacco in libro de conditionibus agrorum. Ab Alpibus in mare porrigitur: à tribus lateribus exteras gentes intuetur: à Sicilia usque ad Galliam omne litus Africanum ei est contrarium: iusque à Leucopetra pars, quae ad mare attingit, Macedoniam & aliquam Epiri partem spectat: Adriaticum vero litus Illyricum contra se habet.

Italia, a, um, adject. [imela]. Pol. Istalia. Vng. Olasz.] quod ex Italia est: ut, Gens Itala. Virg. 6. Aen. - qui manent Itala de gente nepotes. Idem 3. Aen. Et saepe Hesperiam, saepe Itala regna vocare. Horat. 2. Carm. Ode 7. Diis patriis, Italoque caelo.

Italius, a, um. [imela]. Pol. Istalia. Vng. Olasz.] ut, Orae Italicae. Ovid. 15. Metam. Graia quis Italicae autor potuisset in oris Maenia.

Italicum, imela, Philosophiae genus quoddam nuncupatum ab ea parte Italiae, quae quondam magna Graecia dicta est, quod (ut docet Augustinus libro 8. de Civit. Dei) autorem habuit Pythagoram Samium: à quo etiam ferunt ipsam Philosophiae nomen exortum.

Italicum, imela, Vrbis Pelignorum, quae alio nomine Corfinium dicitur, ut ait Strabo lib. 5. Alia Hispaniae Beticae, in conventu Hispalensi, teste Plin. lib. 3. cap. 1. patria Sili Italici, à qua & Adrianus Imperator ortum habuit.

Italicenses, imela, Dicitur sunt populi ab Italica Hispaniae Beticae urbe.

Italicus ager, imela, in Sicilia. Steph.

Itanus, imela, Vrbis in Creta, ab Itano Phoenice, vel ab uno Curetum. Est & promontorium.

Itea, imela, vicus in tribu Acamanti de tribulis Itaeus, Steph.

Ithaca, [ithaka]. Ger. Ein Insel im Ionischen Meer, heist Compaz.] Insula est in mari Ionio, ante Epirum, in qua regnavit Ulysses. Cic. 1. de Orat. Ac si nos id (inquit) quod maxime debet, nostra patria delectat, cuius rei tanta est vis, ac tanta natura, ut lithacam illam in asperissimis saxulis, tanquam nidulum, affixam, sapientissimus vir immortalitati anteponeat: quo amore tandem inflammati esse debemus in eiusmodi patriam, quae una

in omnibus terris domus est virtutis, imperii, dignitatis. Hac ille. Ab Ithaca, Ulysses Ithacus dicitur, & Ithacensis. Virg. lib. 2. Aen. Hoc Ithacus velis, hoc magno mercenat Amata. In Ithaca urbs est eiusdem nominis: item mons Nectos, vocatur, à quo tota insula interdum est Nectos appellata, ut annotavit Servius in illud Virgil. 3. Aen. Tam medio apparet Ithaca numerosa Zacynthos, Dulichiumque, & Nectos ardua saxa. Ithome, [ithome]. Oppidum est in Phthiotide Thessaliae regionis: cuius meminit Homerus in Catalogo. Est & altera Ithome, in agro Messeniaco, quam Lacedaemonis post decem annorum obsidionem in deditionem acceperunt: ut refert Thucyd. lib. 1. Statius libro 4. Thebaid. Planaque Messene, montanaeque nutrit Ithome.

Ithone, [ithone]. Oppidum est in Phthiotide Thessaliae regione, ea in parte, qua Crocium campum Amphryus fluvius irrigat. Hinc Ithonia, [ithonia], cognominata est Minerva, quod hoc in oppido eximium haberet templum, summoque cultu veneraretur. Fuit & Ithonia Minervae templum in Bœonia, Vide Strab. lib. 9.

Ithrum, [ithrum]. Vmbriae oppidum est, non procul ab Ispello. Autor Strabo lib. 5.

Ithra, [ithra]. Populi Syriae Coeles in Arabiam vergentis, accolae, qui plana incolunt, percutis excursionibus infestantes, teste Plin. lib. 5. cap. 23. & Strab. lib. 16. Hos aca plurimum afose fuisse memoris traditur: unde Ithrae aca à Poetis maxime celebrantur. Virg. 2. Georg. - Ithrae aca convantur in arcus. Lucan. lib. 7. - Ithrae curus fuit inde Iugurta. Cic. 5. Philipp. Ithrae barbari cum sagittis.

Ithura, [ithura]. Civitas est Hispaniae citerioris in tradu Vasconum, cuius meminit Mela lib. 7. & Ptolem. lib. 2. cap. 6.

Ithys, & Neis. Filii fuerunt Zethi ex Aedone conjugis, quorum Ithylm mater noctu per errorem interfecit, putans eum esse Amalae Amphionis filium: invidet enim uxori Amphionis quod iam viro filios sex mares peperisset. Quae quomodo interem solum cognovisset, optavit morti: sed deorum commiseratione in Carduelem versa Ithylm desit.

Ithymoneus, teste Homero, Hyperochi filius, vir in primis strenuus: qui in bello Pyliorum cum Elidenibus à Nestore iaculo est interfectus.

Ithyphalli, [ithyphalli]. Dicitur sunt in sacris Bacchi qui Phallum sequebantur, muliebri veste induti, & ad carminis Phallio, sive Ithyphallici numeros saltantes. Erat autem Phallus, teste Suida, membri virilis effigies, quae primum ex ficulo ligoo, postea vero ex alata rubra ficu solebat, quam sibi ut interformina adaptabant, ut inde enata videretur.

Ity, [ity]. Teres & Progenes filius fuit, qui (ut est in fabulis) Progenes matre discerptus, & patri epulandus appositus, a phasianum mutatus est. Autor Servius apud Virgilium in Sileno. Ovid. ad Liviam: Desinet Threicium Dauias ales Ithym. Vide PROGNE.

I ante V.

Iuba, [Ger. Ein König der Mauritaner.] Rex Mauritaniae Pompeianorum partium pertinacissimus assertor, qui Ciceroni à Caesare in Africam missum cum omnibus copiis delevit. Viso vero Pompeio, cum Scipione copias conjuncto commissoque praelio superatus, quum nulla iam spes reliqua esset, magnifice epulatus, cum Petreio mutuis voluptatibus edocent, fortissimè cecidit. Plutarchus in vita Caesaris. Erat Iuba (supra) rege triumphavit. Eius filius Iuba quoque nomine, puer admodum in eo deductus est triumpho: formosissima utique captivitate, qua effectum est, ut ex barbaro, atque impolito inter doctissimos scriptores connumeretur.

Iudaea, [Iudaea]. Ger. Das Jüdäa land in Syrien getzen. Pol. Zidowia, yudia. Vng. suda, suda.] Quae & Palaestina dicitur, Syriae regio est, à quo Iudaicus, ea, cum, sicut, Achaicus, Euboicus: pro Hebraeo, Achaico, Eubaeo, Ioven, Saryr. Iudaicum jus ediscunt. Dividitur autem Iudaea in Galilaeam, hoc est, in eam partem, quae Syriae iuncta est, & Petraeam hoc est, ulteriorem, quae Arabiae & Aegypti proxima est, à quibus Iudaeae partibus Iordane amne discreti. Reliqua autem Iudaea dividitur in decem Toparchias: quas vide apud Plin. lib. 5. cap. 14. Dicta autem est Iudaea à Iuda filio Iacob, quum antea terra Chanaan diceretur.

Iudaei, [Iudaei]. German. Die Jüden. Pol. Zidowie. Vng. suda.] à Iuda filio Iacob dicitur. Nam licet fuerint duodecim tribus, quae à duodecim filiis Iacob descenderunt, à Iuda tamen primogenito omnes Iudaei sunt appellati: quia (ut Augustinus inquit) de stirpe eius regnum veniebat Iudaeis. Prophetaverat enim Iacob, dicens: Non desinet princeps de Iuda, nec dux de femoribus eius, donec veniat qui promissus est. De tribu autem Iuda venit Dominus noster Iesus Christus.

Iuerna, [Iuerna]. Stephano. Ger. Irland.] Insula est in Septentrionali Oceano, tantum ferè à Britannia distans, quantum

